

Päivi Heikkinen
Suomen Pankki

Käteisen käyttö 2015 ja käteistä kaupan kassalta- palvelu

Maksuneuvosto 29.4.2016

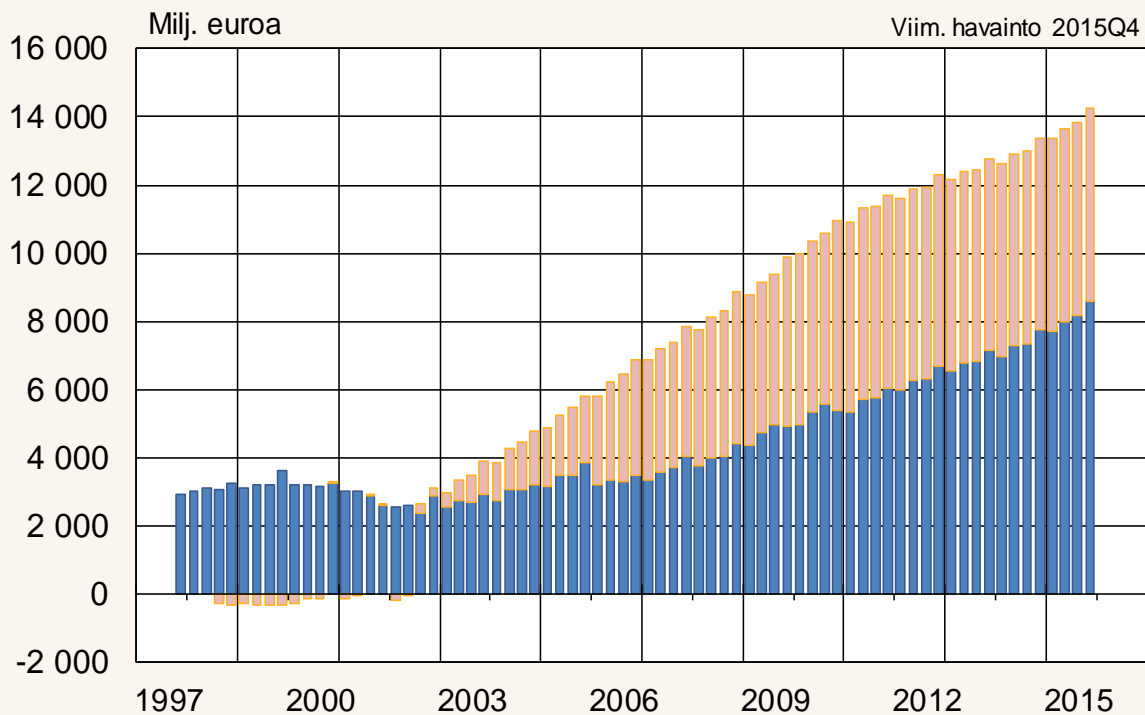

Käteisen liikkeeseenlasku kasvaa edelleen

Suomessa liikkeessä oleva ja ulkomaille viety käteinen

- Ulkomaiden hallussa oleva Suomesta liikkeeseen laskettu käteisraha (SP laskelma), milj. euroa
- Koko kansantalouden käteisraha Suomessa (TK, Rahoitustilinpito), milj. euroa

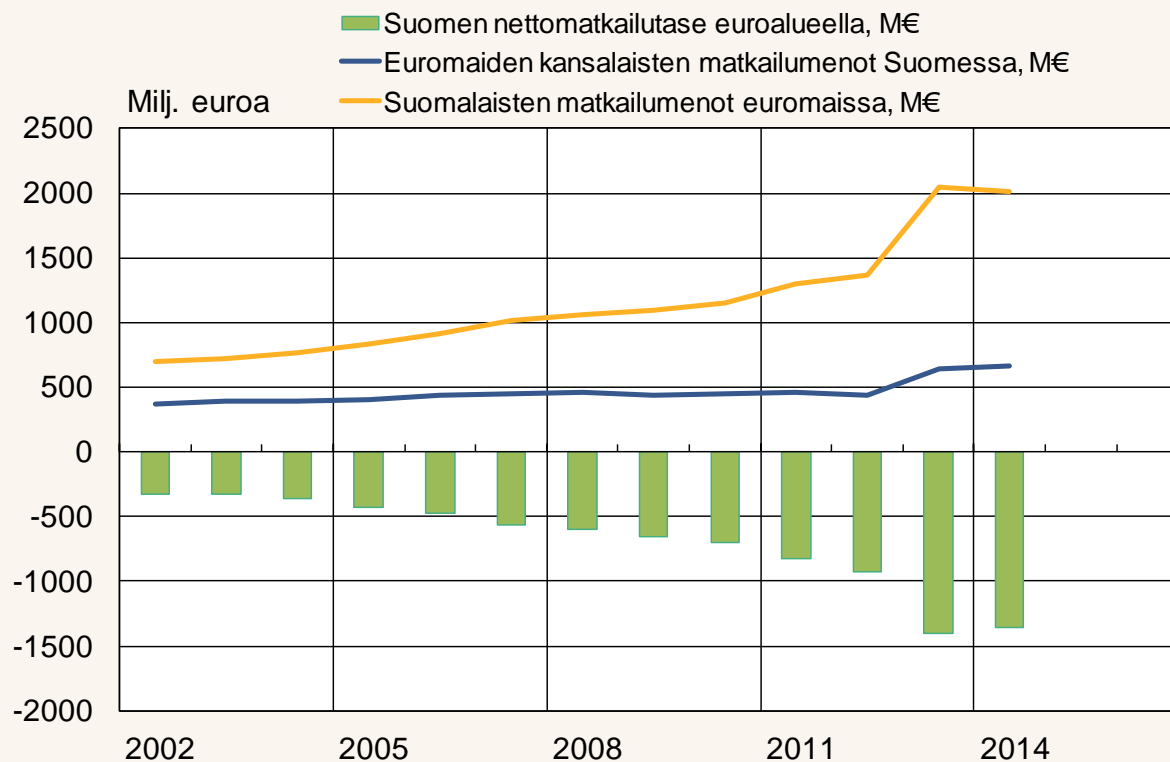

Lähde: Tilastokeskus, Rahoitustilinpito.

Käteinen valuuta ulos Suomesta

Suomen matkailutase suhteessa euroalueeseen

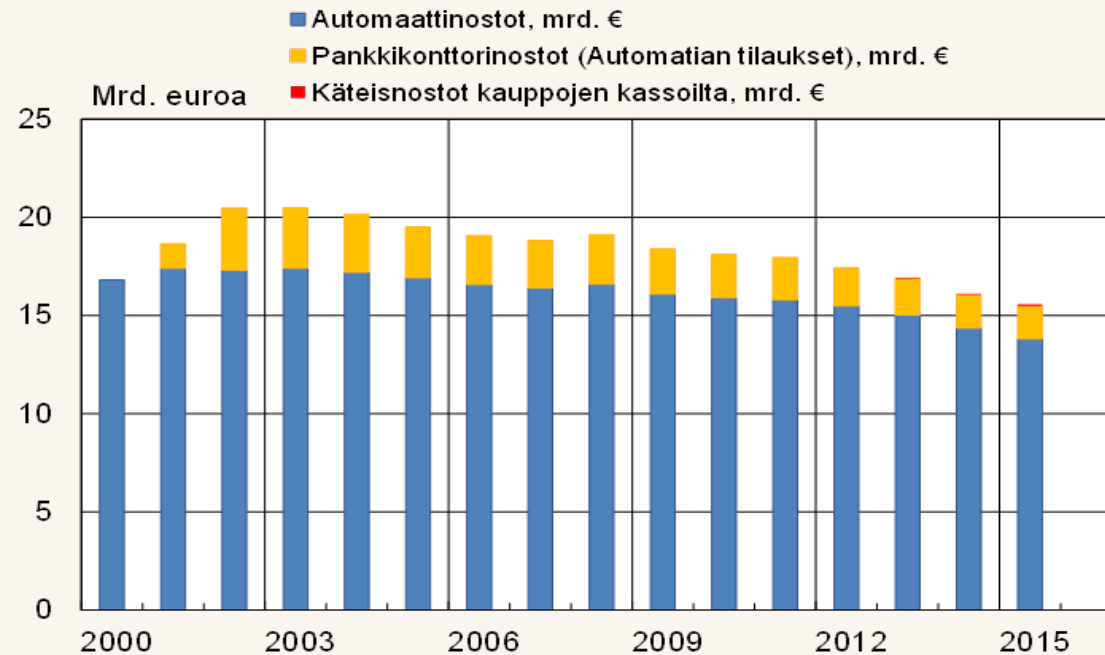

Lähde: Tilastokeskus.

Konttorijakelu supistunut, käteistä kaupan kassalta edelleen marginaalinen

Käteisen jakelu yleisölle eri kanavista Suomessa

Lähde: Automatia, Nets ja S-pankki.

Käteistä kaupan kassalta –palvelun raportointi epätäydellistä

- **Ns. cash back**
 - 2013 12 milj. euroa
 - 2014 54 milj. euroa
 - 2015 57 milj. euroa

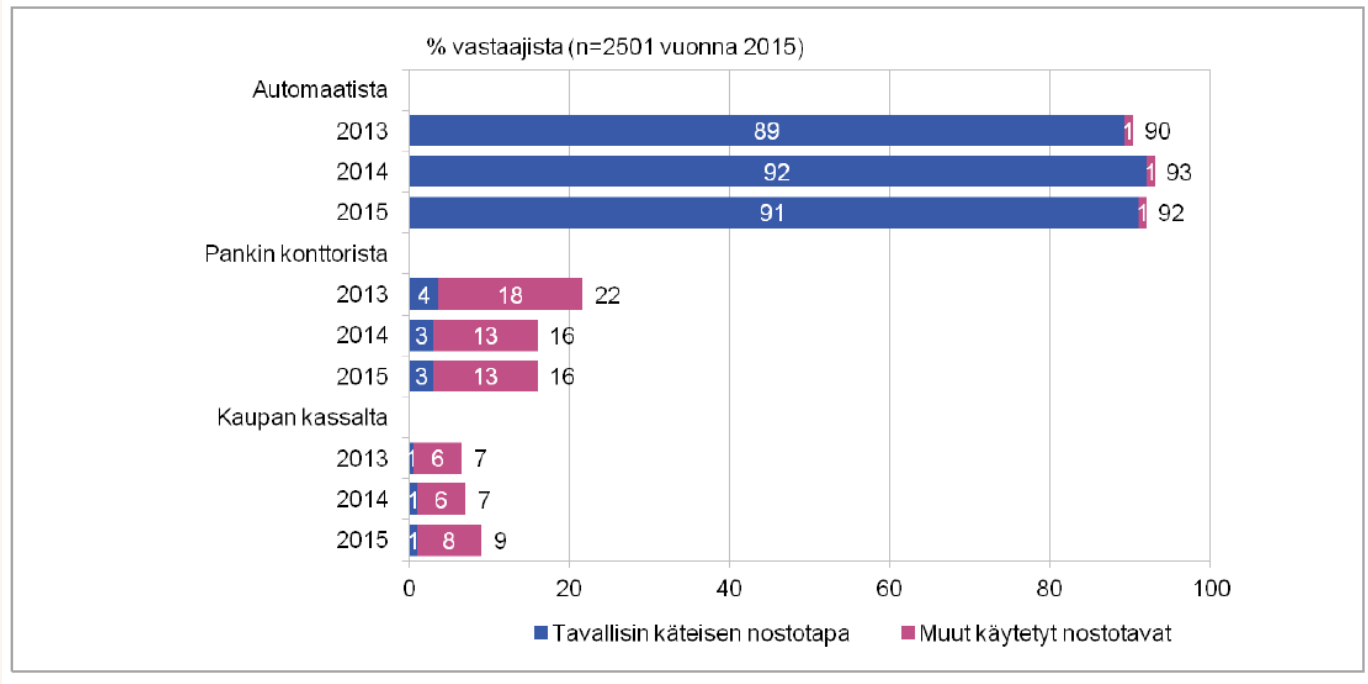
- S- ja K-ryhmällä oli 2015 lopussa jo 2430 kauppaliikettä, jossa käteisnosto on mahdollinen.

- Raportointi perustuu kaupan ilmoittamiin lukuihin
 - Ei otetta luotettavuuteen

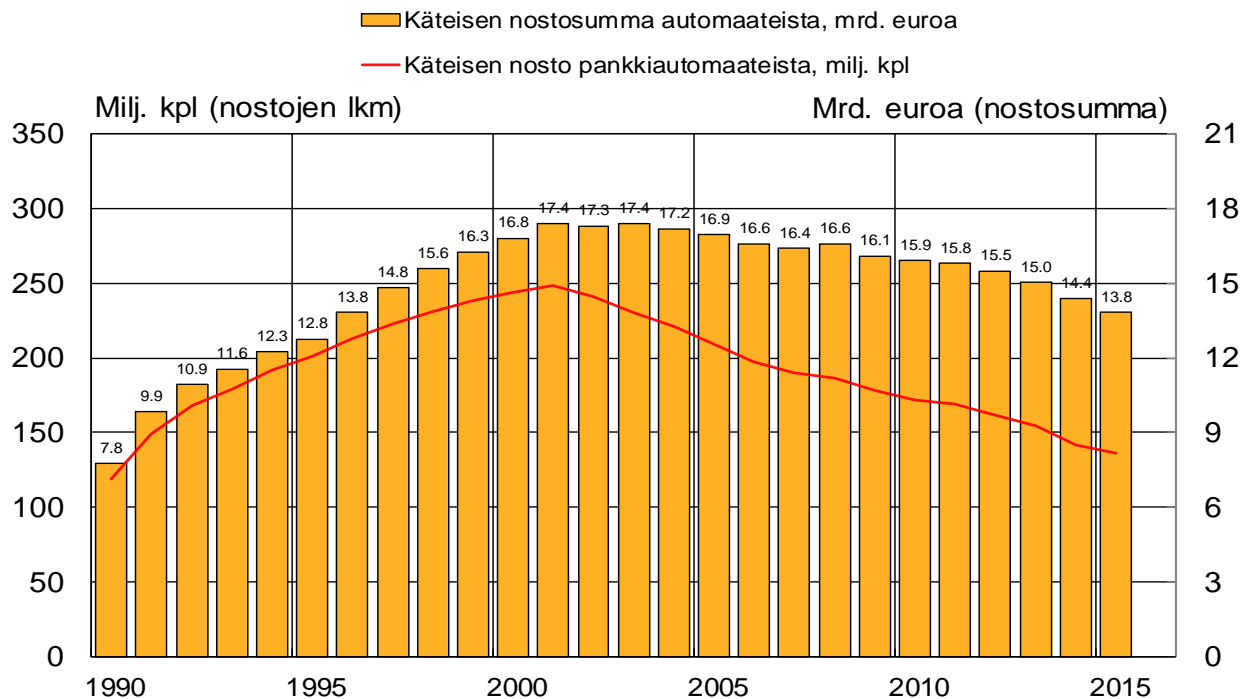
Käteistä kaupan kassalta nousemassa ”hätävaraksi”

Kuvio 30. Tavallisin käteisen nostotapa

Keskinosto automaateista jo n. 100€

Käteisnostot pankkiautomaateista; lukumäärä ja eurosumma

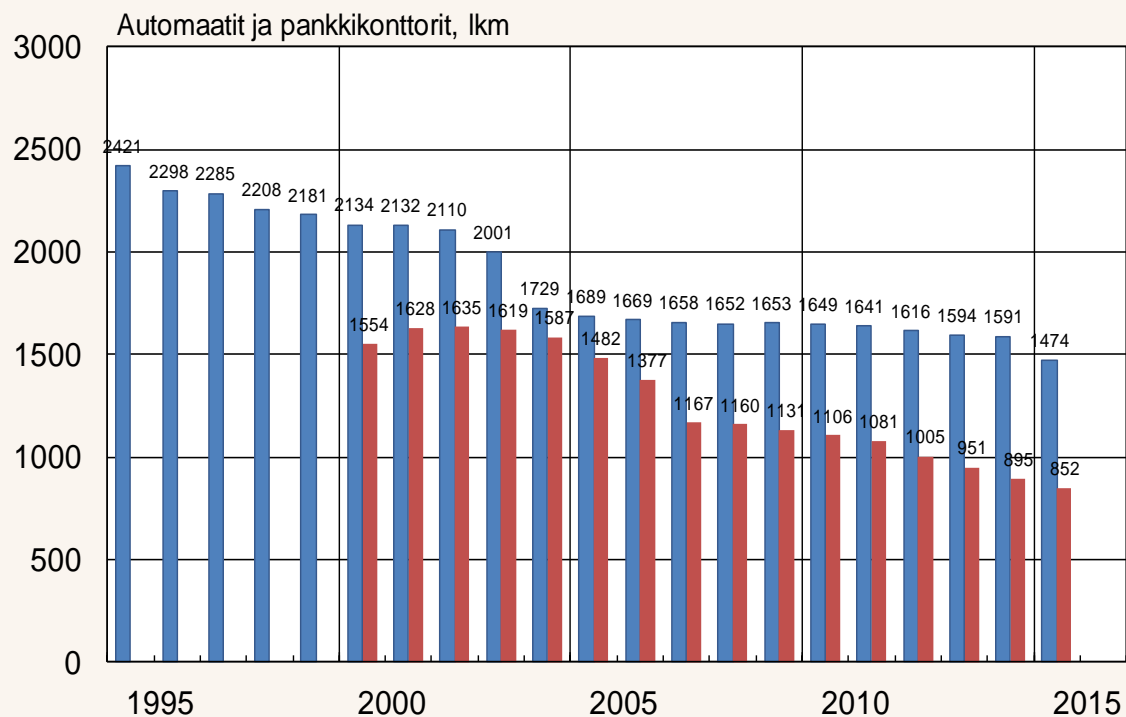
Lähde: Automatia.

Käteisen jakelukanavat supistuneet jo 25 vuotta

Pankkien käteisautomaatit ja rahahuollon pankkikonttorit

- Pankkien käteisautomaattien lukumäärä (Otto. -automaatit)
- Rahahuollossa mukana olevien pankkikonttoreiden lukumäärä yhteensä, kpl

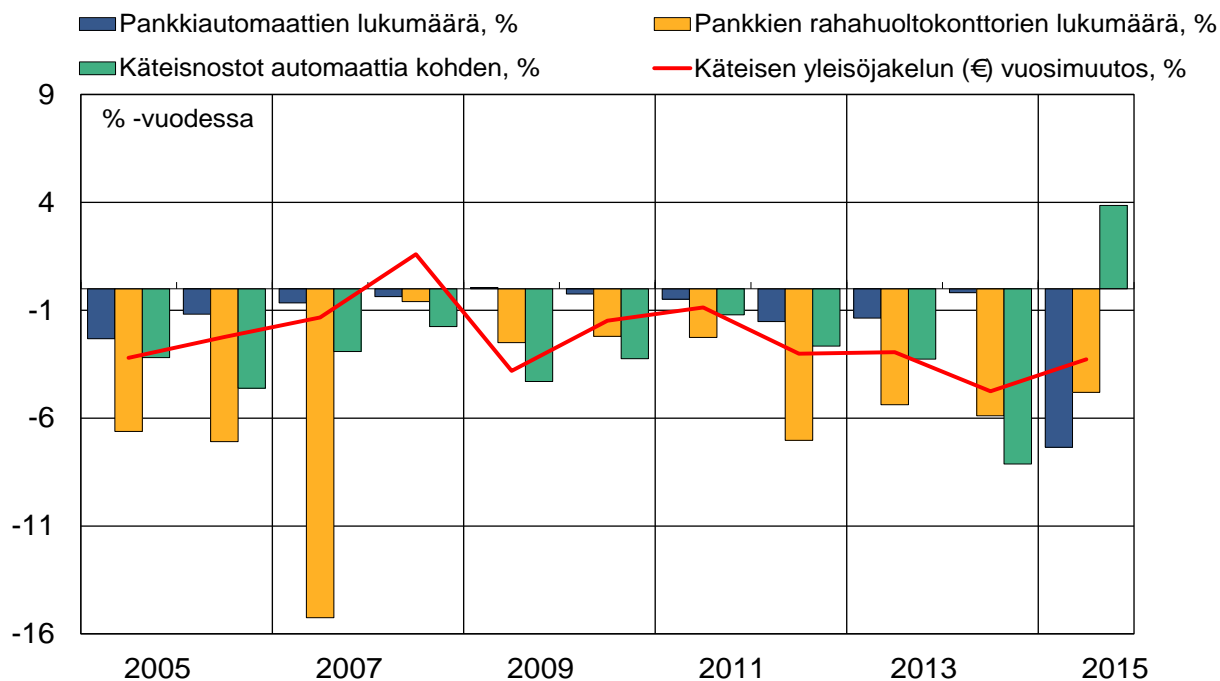

Lähde: Automatia.

Pankkiautomaattiverkko supistunut 2015

Käteisen käyttö ja käteispalvelujen saatavuus Suomessa

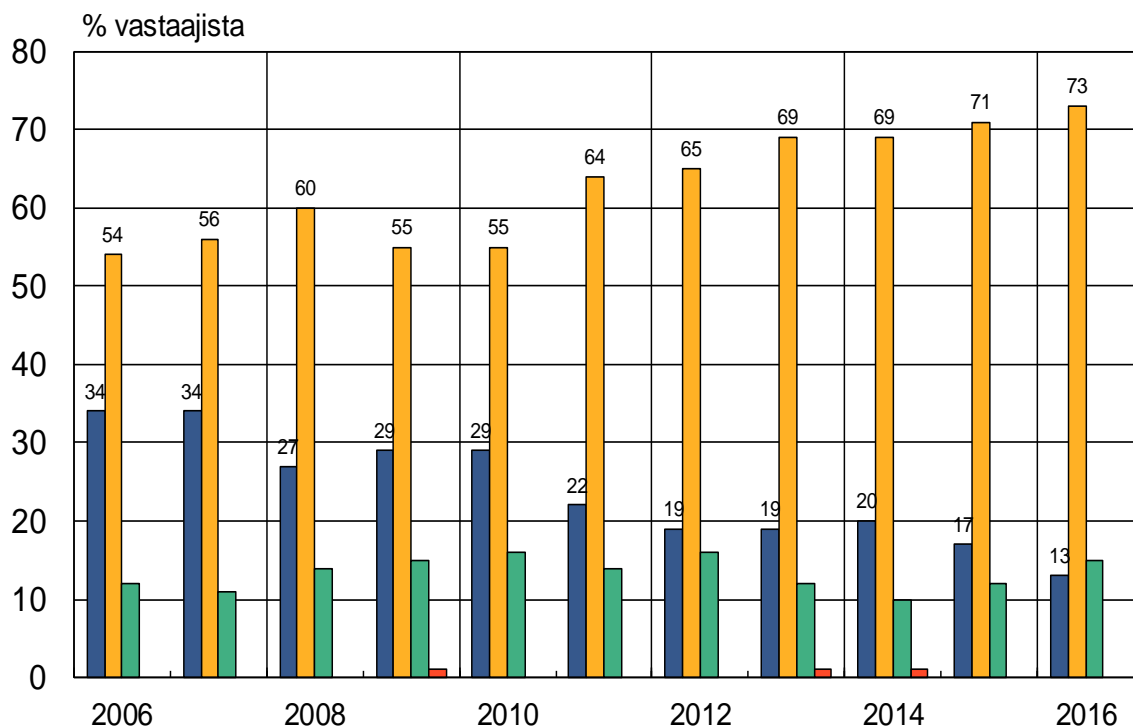

Lähde: Automatia Pankkiautomaatit Oy ja Suomen Pankki.

Tasaantuuko käteisen rooli?

Mikä on päivittäistavaroiden yleisin maksutapa?

■ Käteinen ■ Korttimaksu ■ Yhtä usein molempia ■ Ei osaa sanoa

Lähde: Suomen Pankin kuluttajakyselyt.

Käteisen käyttö pikkusummia

	How much cash do you use within a week?				
	% of respondents *)				
	2007	2008	2009	2012	2016
Basically not at all				11	13
Less than 50 euro	52	51	52	47	53
60 - 99 €	25	22	25	22	19
100 € - 199 €	14	16	12	11	12
200 € - 499 €	4	7	5	6	1
Over 500 €	0	1	0	1	0
Cannot say	5	4	5	2	1
Together	100	101	99	100	99

*) From 2012 on those not using cash at all have been separated.

Chart 27: Preference of payment methods (country breakdown) (percentages)

Q23 With which means of payment would you prefer your customers to pay for the most common transactions? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

		Cash	Debit card	Credit card	Direct debit	Check	Contactless	Other	Don't know
EURO AREA		51	43	36	23	10	10	6	2
BE		43	55	37	13	6	13	14	1
DE		49	50	17	25	1	5	9	2
EE		46	44	31	19	9	12	35	1
IE		43	45	21	7	12	5	7	2
EL		67	43	37	41	12	10	2	0
ES		50	29	35	34	6	4	4	2
FR		52	43	79	20	25	28	2	1
IT		47	43	31	20	12	2	1	3
CY		65	15	31	30	24	1	1	1
LV		55	26	29	3	3	18	16	3
LT		65	27	26	12	6	14	27	3
LU		53	39	47	15	2	5	12	0
MT		45	17	31	15	35	11	1	4
NL		34	69	4	9	0	12	15	1
AT		64	44	25	28	1	16	14	0
PT		62	39	11	22	13	5	9	1
SI		66	29	10	9	2	10	3	5
SK		62	11	21	7	3	15	9	2
FI		34	66	35	15	1	17	18	1
		Highest percentage per country				<i>Lowest percentage per country</i>			
		Highest percentage per item				Lowest percentage per item			

Source: TNS opinion. Note: base are all companies (N=6,672).

Työryhmä pohtimaan käteistä kaupan kassalta minimipalvelukuvausta

- Kirsi Klepp, Finanssialan keskusliitto
- Kimmo Autio, Compass Card AB
- Matti Räisänen, Kaupan liitto
- Juha Ahola, SOK
- Essi Tamminen, Suomen Pankki
- Päivi Heikkinen, Suomen Pankki

Työssä syntyneet johtopäätökset

- Täydentävä palvelu haja-asutusalueille
- Kansainvälisten korttityhtiöiden ehdot rajaavat toimintaa
- Ei keskitettyjä neuvottelukumppaneita
- Standardien implementoinnissa isojakin eroja
- Olemassa olevat sopimukset – konvergoituminen?

Esitys maksuneuvostolle

- Käteinen on osa toimivaa maksujärjestelmää sähköisten maksutapojen rinnalla. Käteispalveluiden supistuessa on mahdollista, että joidenkin asiakkaiden näkökulmasta käteisen saatavuus ei ole riittävällä tasolla.
- Päivittäistavarakaupat voivat täydentää käteisen saatavuutta erityisesti haja-asutusalueella. Maksukorttien vähimmäisehtojen mukaan palvelu on mahdollista ainakin kotimaisilla debit-korteilla oston yhteydessä. Muut ehdot, kuten nostomäärät ja mahdolliset palkkiot, tulee kertoa asiakkaille selkeästi etukäteen.
- Maksuneuvosto suosittelee, että pankit ja kauppa ottavat huomioon päätöksenteossaan käteistä kaupan kassalta – palvelun mahdollisuudet täydentävänä käteisen jakelukanavana.

Kiitos